

ЗАПИСНИК СА САСТАНКА ЕКСПЛАНАТОРНОГ СКРИНИНГА

ПОГЛАВЉЕ 15: Енергетика

ДАТУМ СКРИНИНГА: 29–30. април 2014. године

I НАЛАЗИ/ЗАКЉУЧЦИ НАКОН ПРЕДСТАВЉАЊА ПРАВНЕ ТЕКОВИНЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ОД СТРАНЕ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

Следеће активности и мере ће бити предузете до састанка билатералног скрининга:

- Преговарачка група 15 – Енергетика (ПГ15) одржаће неопходан број састанака у циљу припреме за учешће делегације Републике Србије на састанку билатералног скрининга;
- Европска комисија се обавезала да ће Републици Србији доставити бланко агенду са предлогом тема, на основу које ће Република Србија одредити сатицу, која ће представљати основ за одређивање излагача и на основу које ће бити израђене презентације представника Републике Србије које ће бити представљене на састанку билатералног скрининга 11. и 12. јуна 2014. године;
- Република Србија се обавезала да ће сва додатна питања доставити Европској комисији писаним путем до 8. маја 2014. године;
- Европска комисија се обавезала да ће евентуална питања за билатерални скрининг доставити Републици Србији најкасније до 13. маја 2014. године;
- Европска комисија се обавезала да ће накнадно, најкасније 23. маја 2014. године, писаним путем, доставити одговоре на питања постављена током састанка експланаторног скрининга, а на која није дат одговор у току самог састанка, као и на допунска питања;
- Република Србија се обавезала да ће најкасније до 3. јуна 2014. године израдити материјале и доставити *Power Point* презентације за билатерални скрининг Европској комисији;
- Република Србија се обавезала да ће благовремено доставити листу учесника за састанак билатералног скрининга.

II ПИТАЊА ПОСТАВЉЕНА ОД СТРАНЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ВЕЗИ СА ПРАВНОМ ТЕКОВИНОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ОДГОВОРИ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

УВОДНА ОБРАЋАЊА

Представник Европске комисије *Wenceslas de Lobkowicz (DG ELARG)*

Господин *Wenceslas de Lobkowicz* је током отварања састанка поздравио присутне, указао на сврху одржавања састанка и напоменуо да сви подаци и информације које Република Србија буде презентовала током скрининга и преговора не могу укључивати елементе који се тичу територије КиМ, јер ће исти бити разматрани у оквиру Поглавља 35.

Представник Европске комисије *Roderic van Voorst (DG ENER)*

Господин *Roderic van Voorst* је присутне поздравио испред Директората за енергетику ЕК, изнео став да је Република Србија веома активан члан Енергетске заједнице и да у истој има позитивну улогу, као и да је чланство у овој организацији од велике помоћи у припремном раду за преговоре са ЕУ. Указао је да се рокови који се дефинишу морају поштовати. Такође је у кратким назнакама изнео правце развоја ЕУ у области енергетике у наредном периоду, истакавши да ће Директорат за енергетику учинити све да олакша процес преговора Србије са ЕУ у области енергетике.

Шеф делегације Републике Србије Дејан Трифуновић, заменик председника Преговарачке групе 15-енергетика

Господин Трифуновић је у име Преговарачке групе 15 поздравио представнике ЕК, нагласио да је у Републици Србији два дана раније формирана нова Влада, која има јасно дефинисане економске и политичке приоритете, као и да је, свакако, један од приоритета чланство у ЕУ. Република Србија је указала да се наставља континуитет активности у процесу приступања ЕУ.

У кратким цртама представно је стање енергетског сектора Србије и најзначајније резултате који су постигнути у претходне две године како у сфери законодавних активности, тако и у сфери конкретних мера спроведених у енергетском сектору Републике Србије. Изнео је и планове за даље инвестиције, као и активности у имплементацији законодавства ЕУ у Републици Србији спровођењем обавеза преузетих кроз чланство у Енергетској заједници.

Закључио је да геостратешки положај Републике Србије, постојећи капацитети у енергетици, гасне и електроенергетске интерконеције, као и планиране инвестиције за наредни период представљају основ на коме ће се базирати будуће активности на путу Србије ка ЕУ.

Први дан

КОНВЕНЦИОНАЛНИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ

1. Електрична енергија

- У складу са чланом 3. став 13. Директиве 2009/72/ЕЗ образложити који правни статус као и надлежности треба да има ово независно тело како би се осигурао ефикасан третман жалби и вансудско решавање спорова.

Одговор ће бити достављен накнадно.

- У складу са чланом 28. Директиве 2009/72/ЕЗ потребна су појашњења у вези затворених дистрибутивних система:
На основу којих критеријума треба да се класификује систем који дистрибуира електричну енергију као затворени дистрибутивни систем?
Каква су искуства Немачке, Аустрије, Словеније, и Хрватске, као земаља ЕУ, у погледу функционисања оператора затворених дистрибутивних система?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- На који начин ће се применити јединствена мрежна правила, с обзиром да је потребна хармонизација унутар Енергетске заједнице?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Можете ли прецизније објаснити:
На који начин и у ком временском оквиру ће се Агенција за енергетику Републике Србије (АЕРС) институционално повезивати са Агенцијом (ACER)?
Врсту споразума који закључују Европска унија и трећа земља којим се уређују процедурални аспекти учешћа у раду ACER (члан 31.2 ACER Уредбе)? Да ли се овде мисли на посебан билатерални споразум или, евентуално, на анекс Уговора о оснивању Енергетске заједнице?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Каква су искуства земаља чланица ЕУ, нпр. Немачке, Аустрије, Словеније, Хрватске, у погледу примене ове Препоруке (2012/148/ЕУ)?

У Немачкој кост–бенефит анализа није дала позитивне резултате и анализа ће бити поново урађена користећи неки други сценарио. У Аустрији је кост–бенефит анализа (КБА) дала позитивне резултате и започета је имплементација паметних мерних система. У Словенији је КБА дала негативне резултате и биће поново спроведена, док у Хрватској још није спроведена, али се очекује да ће ускоро бити започета.

- У којим случајевима и у којим земљама чланицама ЕУ је резултат спроведене анализе показао да је примена паметних мерних система економски исплатива?

У случају електричне енергије, до сада је КБА показала позитивне резултате у више од 16 од садашњих 28 држава чланица ЕУ, а у случају гаса, у мање од једне трећине држава чланица ЕУ КБА је показала позитивне резултате.

2. Природни гас

- Да ли оснивач независног оператора система (Директива 2009/73/ЕЗ, члан 14.) може бити предузеће које обавља делатност снабдевања, при чему је власник транспортног система неко друго предузеће које обавља делатност снабдевања?

Предузеће које обавља делатност снабдевања не може бити оснивач независног оператора система, при чему је власник транспортног система неко друго предузеће које обавља делатност снабдевања.

- Да ли оснивач независног оператора система (члан 14.) може бити предузеће које обавља делатност снабдевања и власник је транспортног система? (предузеће које обавља делатност снабдевања и власник је транспортног система оснива предузеће које је ОТС).

Предузеће које обавља делатност снабдевања и власник је транспортног система не може бити оснивач независног оператора система.

- Који модели организовања привредног друштва које је власник транспортног система, у односу на независног оператора транспорта се сматрају усаглашеним са чланом 15. Директиве?

Представник ЕК је замолио да се појашњење овог питања достави накнадно.

- Који модели организовања привредног друштва које је независни оператор система или независни оператор транспорта се сматрају усаглашеним са Директивом?

Представник ЕК је замолио да се појашњење овог питања достави накнадно.

- Шта се подразумева под директном, а шта под индиректном контролом/везом предузећа?

Представник ЕК је замолио да се појашњење овог питања достави накнадно.

- Уколико оператор транспортног система не спроводи инвестицију која је требало да се спроведе на основу десетогодишњег плана развоја, да ли отворени тендерски поступак за инвеститоре (члан 22. став 7, тачка б) може да спроведе Влада/министарство или то мора да учини регулаторно тело?

Овај случај се примењује само када земља има независног оператора система. Ако се не спроводи инвестиција, држава мора да обезбеди да регулатор спроведе тендер. Тендер увек спроводи регулатор, али у случају независног оператора система Влада може затражити од регулатора да спроведе тендер.

- Потребна су појашњења обавеза везано за стандард *N-1*.

Указано је да се стандард *N-1* односи на технички капацитет, односно да је његов циљ да капацитет буде довољно избалансиран. Земља не треба да зависи од једног гасовода. Добро је и ако има више улазних гасовода којима се врши снабдевање гасом из једног извора.

Код овог стандарда изузима се највећи капацитет (гасовод) како би се видело да ли оно што преостане задовољава потребе земље. Ако један гасовод не ради, потребно је видети како се други гасоводи могу искористити. Образац за израчунавање *N-1* стандарда дат је у Анексу 1. Директиве.

3. Нафта и гас

- У члану 1. став 3. Директиве 94/22/ЕЗ одређено је да овлашћење представља било који закон, пропис, административну или уговорну одредбу или инструмент који је издат на основу њих, по коме надлежни органи неке државе чланице дају овлашћење неком ентитету да користи, у своје име и на сопствени ризик, искључиво право проспектовања или истраживања или производње угљоводоника у одређеној географској области, то се поставља питање у вези значења навода у Директиви који се односе на производњу угљоводоника, односно потребно је појашњење да ли се појам производња угљоводоника односи и на поступак издавања одобрења за вршење експлоатације угљоводоника.

Да, Директива се односи и на поступак издавања одобрења за експлоатацију.

- У члану 3. Директиве одређено је да државе чланице могу да издају овлашћења без покретања поступка из става 2. када је област за коју се тражи овлашћење: трајно расположива; или била подвргнута претходном поступку у складу са ставом 2, при чему није дошло до издавања овлашћења; или била одречена од стране неког ентитета и аутоматски не подлеже одредби тачке.
У вези са наведеним чланом 3. Директиве поставља се питање примера из праксе како су државе чланице (нпр. Аустрија и Немачка) примениле принцип трајне расположивости простора (такозвани *open door*) и како су на тај начин обезбедиле да се подстиче јача конкуренција у вези одобравања бављења активностима везаним за проспекцију, истраживање и производњу угљоводоника и фаворизовале најбоље проспекцију, истраживање и производњу у државама чланицама.

Такозвани *open door* систем, такође, подразумева примену свих осталих услова

одређених Директивом. У вези са спровођењем поступка избора најбоље предложеног радног програма примењују се услови из члана 5. Директиве. При томе се указује да примена *open door* система нема смисла за просторе на којима већ постоје издата одобрења.

- У члану 6. став 1. ове Директиве одређено је да се државе чланице обавезују да воде рачуна о томе да услови и захтеви из члана 5. (2) и детаљне обавезе за коришћење неког специфичног овлашћења буду оправдани искључиво потребом да се обезбеди ваљано вршење активности у области за коју се тражи овлашћење, применом става 2. или плаћањем финансијског доприноса или давањем доприноса у угљоводоницима, то је потребно појашњење карактера могућег плаћања финансијског доприноса, односно да ли појам финансијског доприноса према Директиви обухвата накнаду за вршење геолошких истраживања и/или накнаду за коришћење угљоводоника односно такозвану *royalty*. Исто питање је од важности с обзиром да је одредбама става 3. истог члана Директиве одређено да државе чланице утврђују правила плаћања доприноса из става 1. овог члана.

Да, Директива укључује све врсте накнада, односно појам финансијског доприноса према Директиви укључује и рударску накнаду (*royalty*) уз напомену да све надокнаде морају бити објективно одређене.

- Које су то остале правне тековине, односно тзв. меко право (*soft law*), у првом реду релевантне пресуде Суда правде Европске уније, као искуство држава чланица које је од значаја за усклађивање прописа Републике Србије са наведеном Директивом?

Треба погледати прописе у вези са јавним набавкама и пресуду *Case 569/10 Commission v Poland*.

- Који су механизми путем којих земље чланице ЕУ (које немају море) осигуравају спровођење одредница Директиве 2013/30/ЕУ којима се указује на пожељност поступања компанија у вези питања везаних за политике спречавања великих несрећа приликом извођења активности на мору?

Оно што је одређено као пожељно треба пренети у закон, односно прописати као обавезу.

ОПШТА ЕНЕРГЕТИКА

4. Приступање ЕУ vs Енергетска заједница

- Какав је став Европске комисије по питању усклађивања текућег процеса примене европског законодавства у оквиру Енергетске заједнице и процеса придруживања ЕУ за Преговарачко поглавље 15 - енергетика?
- Како је ЕУ једна од Уговорних страна Енергетске заједнице, замолили бисмо Европску комисију за потврду да ће се обавезе и рокови који су дефинисани или ће

бити дефинисани Одлукама Министарског савета Енергетске заједнице по питању имплементације *acquis*-а, а у периоду преговора Републике Србије са ЕУ, уважавати и у процесу преговора са ЕУ.

Постоји разлика између чланства Републике Србије у Енергетској заједници и процеса приступања ЕУ. То су два одвојена процеса. Не могу се рокови и обим *acquis*-а који се примењује у оквиру Енергетске заједнице аутоматски применити у процесу приступања Републике Србије ЕУ. У тренутку приступања Србије ЕУ, она мора да испуни све одредбе ЕУ законодавства за сектор енергетике. ЕК ће имати разумевања за потешкоће и размотриће рокове за имплементацију појединих Директива ЕУ, које Републици Србији представљају највећи проблем за примену, попут Директиве о великим ложиштима и Директиве о обавезним резервама нафте.

Напомена: Како Преговарачка група 15 није била задовољна прецизношћу датог одговора, одлучено је да се упуту званичан допис ЕК у коме ће се тражити прецизан став на постављено питање.

НОВИ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ И УПРАВЉАЊЕ ПОТРАЖЊОМ

5. Обновљиви извори енергије

- Шта се сматра под појмом „*refurbished installation*“ у смислу Директиве 2009/28/ЕЗ? Да ли се под тим појмом сматра реконструкција (извођење грађевинских радова на постојећем објекту, којима се повећава број функционалних јединица), адаптација (извођење грађевинских и других радова на постојећем објекту којима се: врши замена уређаја, постројења, опреме и инсталација истог капацитета) или санација (извођење грађевинских и других радова на постојећем објекту којима се врши поправка уређаја, постројења и опреме, односно замена конструктивних елемената објекта)? Потребно је да се појасни овај појам.

Није битна врста радова него повећање капацитета и део производње који потиче из повећиог капацитета. На пример, ако је електрана повећала капацитет са 10 на 12 MW, рачуна се само онај део производње који потиче из додатних 2 MW.

- На који начин је обезбеђено међусобно признавање гаранција порекла између земаља чланца ЕУ? На основу ког принципа, односно механизма, Комисија утврђује да је одбијање једне државе да призна гаранције порекла друге државе неосновано? Молимо да Комисија појасни ставове 9. и 10. члана 15. Директиве 2009/28/ЕЗ?

Општи принцип поверења је загарантован уговором, односно мора постојати оправдани разлог одбијања признавања гаранција порекла. Пошто нема општег прописаног правила на основу кога ЕК утврђује оправданост одбијања од стране државе да призна гаранције порекла друге државе, она задржава дискреционо право одлучивања у том смислу. Постоји стандард за гаранције порекла али његова

примена није обавезна према Директиви.

- На који начин се утврђује пропорционалност и неопходност броја лиценци и дозвола неопходних за изградњу енергетског објекта који користи обновљиви извор енергије? Молимо да Комисија наведе пример добре праксе у земљама ЕУ у смислу минималног броја дозвола за изградњу енергетског постројења које користи обновљиве изворе енергије?

Одговор на ово питање се може пронаћи у документу: „*Staff Working Document on Member States progress report 2013*”, Поглавље 2.1 {*SWD(2013) 102 final*}.

- Молимо да Комисија објасни примером на који начин се обезбеђује минималан износ обновљивих извора енергије у зградама? Молимо да се наведе пример минимално прихватљивог износа, односно да се валоризује израз „минимално“. На који начин се тај минимални износ утврђује?

Државе чланице саме одређују вредност израза „минимални износ“ као начин на који се обезбеђује минимални износ обновљивих извора енергије у зградама.

- У вези са Директивом 2009/28/ЕЗ, чланом 13, на основу које методологије/формуле се израчунавају и доказују наведени степени корисности? Да ли се мисли на годишње степене корисности који се периодично доказују на основу остварене производње или се мисли на степене корисности дефинисане само пројектом, или се оба принципа морају узимати у обзир?

Није дефинисан период за који се врши израчунавање. Обрачун се заснива на нето „калоричној вредности“, а не бруто „калоричној вредности“.

- У вези са чланом 14. Директиве 2009/28/ЕЗ, да ли у ЕУ постоје технички прописи који дефинишу начин на који би се вршиле обуке монтера одређене наведене опреме? Ко је задужен за организовање и спровођење тих обука и на основу којих прописа? Да ли се може обезбедити пример из праксе земаља ЕУ који ће објаснити процес издавања уверења/сертификата за рад монтерима од стране надлежне институције државне власти? Молимо да Комисија наведе и пример прописа којим се прецизно дефинишу услови издавања уверења/сертификата, квалитет обуке и опреме који мора бити задовољен и према којем релевантна институција врши процес издавања сертификата монтерима. На који начин је обезбеђено међусобно признавање сертификата између земаља чланица ЕУ? Да ли би тражени захтев био задовољен једноставним унапређењем постојећих програма обуке у оквиру постојећих лиценци и сертификата, или се морају увести посебно именовани програми обуке, лиценце и сертификати?

Свака држава чланица прописује правила сопственим законодавством, а Директива даје само препоруке. Веома је важно истаћи да се међусобно обострано признавање сертификата препоручује. За више информација потребно је контактирати администрације држава чланица.

- У вези са чланом 16. Директиве 2009/28/ЕЗ: На који начин се у пракси обезбеђује приоритетан или гарантован приступ (коришћење) електричне енергије произведене у постројењима која користе обновљиве изворе од стране оператера преносног и/или дистрибутивног система? Молимо да Комисија иведе пример добре праксе функционисања приоритетног и гарантованог коришћења електричне енергије произведене из обновљивих извора у земљама ЕУ? На који начин се утврђује да је дошло до „значајних ограничења” преузимања енергије из обновљивих извора? Које надлежно тело ЕУ утврђује бројну вредност која стоји иза израза *significant measures*?

Приступ је везан за функционисање „фид-ин тарифа“, односно на безусловни откуп електричне енергије из обновљивих извора.

Приоритетан приступ електричне енергије произведене у постројењима која користе ОИЕ се односи на „фид-ин“ тарифу. Подразумева се безусловни и обавезни повезивање на систем.

Гарантовани приступ подразумева да се може испоручивати сва електрична енергија произведена у постројењима која користе ОИЕ у сваком тренутку осим због ограничења из техничких разлога.

Што се тиче „значајних ограничења“, преузимање енергије из ОИЕ нема дефинисане кумулативне вредности.

- У вези са чланом 22. Директиве 2009/28/ЕЗ, на који начин је у земљама ЕУ систем гаранција порекла заштићен од злоупотреба? Молимо да се специфицирају (таксативно иведу) све потенцијалне злоупотребе на које се овде мисли и примери како се оне предупређују.

Може бити, на пример, да се за исту енергију изда више гаранција порекла, такође може доћи до злоупотребе код „отказивања” (овде се вероватно мисли на појам: *cancellation*) и сл. За одговор на ово питање погледати документ: “*Staff Working Document on Member States progress report, 2013*”, Анекс 2. 109{*SWD(2013) 102 final*} односно платформу о транспарентности.

- У вези са чланом 22. Директиве 2009/28/ЕЗ на који начин се утврђује да је направљен напредак у погледу административних процедура? Шта се сматра под изразом *non-regulatory barriers*?

Погледати документ „*Staff Working Document on MSs progress report*”{*SWD(2013) 102 final*}

- У вези са чланом 22. Директиве 2009/28/ЕЗ молимо да Комисија иведе да ли је ика земља чланица именовала јединствено административно тело које је задужено за исходовање свих неопходних дозвола за изградњу енергетских објеката која ће користити обновљиве изворе енергије? Да ли је ика земља ЕУ увела аутоматско издавање сагласности за изградњу енергетских објеката који ће користити

обновљиве изворе енергије, када надлежно тело за издавање сагласности/дозвола не одговори у предвиђеном року? Молимо за представљање ових примера.

Одговоре на ова питања погледати у Радном извештају о напретку земаља чланица за 2013 {*SWD(2013) 102 final*}

- У вези са чланом 3. Директиве 2009/28/ЕЗ, шта се сматра под изразом „у свим облицима транспорта“, на које се конкретно облике мисли, да ли су то само друмски и железнички саобраћај како је наведено у тачки (а)?

Сви термини су дефинисани у Уредби о енергетској статистици из 2008. на страни 10.

- У вези са чланом 3. Директиве 2009/28/ЕЗ, да ли се под појмом *electric road vehicles* подразумевају тролејбуси и трамваји? Да ли се под тим појмом подразумевају и возови на међуградским линијама и возови на градским линијама (метро)?

Тролејбуси су електрична друмска возила, док су трамваји шинска возила.

- У вези са ставом 55. преамбуле Директиве 2009/28/ЕЗ, имајући у виду да се поред издавања гаранције порекла за електричну, топлотну и расхладну енергију произведену коришћењем обновљивих извора енергије може издати гаранција порекла и за електричну енергију произведену из високоефикасне когенерације, где се и угаљ може користити као примарни енергент, потребно је објаснити каква је веза између гаранције порекла енергије произведене у високо-ефикасној когенерацији, и гаранције порекла за електричну енергију из обновљивих извора енергије. Да ли се ради о истом електротехничком документу – јединој гаранцији у коме се класификује извор и начин произведене енергије? Да ли исто тело издаје обе врсте гаранције порекла и води их у истом регистру по истом принципу и истим правилима, само уз поштовање разлике извора примарне енергије и других техничких специфичности, или се ради о два потпуно различита система који функционишу независно један од другог? Да ли се може обезбедити пример функционисања ове две врсте гаранције порекла у ЕУ? Да ли се може обезбедити пример функционисања гаранције порекла топлотне и расхладне енергије добијених из обновљивих извора енергије?

Могуће је издавање обе поменуте врсте гаранције порекла. Могу бити одвојено вођене, или вођене као исти документ. Држава чланица одлучује о томе.

- Појаснити одлуку Европске комисије у вези препорука од 6. априла 2014. године и њене даље импликације на сектор ОИЕ.

Циљ је да се са мера подршке пређе на тржишне принципе. Највероватније ће „фид-ин“ тарифе заменити систем премије. Препорука је да само мале електране остану на подстицајима путем „фид-ин“ тарифе. Такође се препоручују доделе „фид-ин“ тарифе преко „лицитационих шема“.

Код биогорива примењиваће се строжија правила, предлаже се избегавање постројења за добијање биогорива прве генерације.

- На који начин Директива прописује контролу веродостојности примарног извора енергије приликом производње енергије у постројењима која користе обновљиве изворе?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Да ли постоје могућности, и које су, за евентуално ублажавање примене рокова који су преузети Одлуком 10. Министарског савета Енергетске заједнице Д/2012/04МС-ЕнЗ од 18. октобра 2012. године, посебно у светлу обавезујућег циља везаног за удео биогорива?

Питање ће бити размотрено током билатералног скрининга.

- Који надлежни орган ЕУ и на који начин утврђује меру (бројну вредност мере) у изразима који се појављују у Директиви 2009/28/ЕК као што су: „*If significant measures are taken*”, „*if the Member State has not met the indicative trajectory by a limited margin*” и слично? Валоризовање ових израза је нарочито значајно за земље због тога што уколико не достигну ту, на овакав начин прописану немерљиву вредност, земље сnose последице за неиспуњење обавеза.

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Да ли постоји пример у некој земљи где је имплементиран члан 16. тачка 5. став 2. Директиве 2009/28/ЕК? Молимо Комисију да нам евентуално представи такав пример. Да ли право на организовање овог тендера подразумева и право самог инвеститора да прибави грађевинску дозволу на своје име? Уколико је одговор позитиван, да ли се може представити такав пример у ЕУ?

Одговор није добијен, питање ће бити постављено поново.

- Шта се сматра вишом силом у смислу Директиве 2009/28/ЕЗ?

Одговор ће бити достављен накнадно.

6. Енергетска ефикасност

- Да ли је могуће у сврху верификације података на ознаци, у вези са Уредбом 1222/2009 Европског парламента и Савета, испитивања вршити у некој другој држави чланици која има такву лабораторију и да ли је овакав приступ већ применила нека од држава чланица?

Тестирање у другим земљама је могуће, али представник ЕК нема информације о таквој примени у пракси, поготово што је Директива у примени тек годину дана. Додатна разјашњења ће бити затражена.

- Какав је механизам формирања одговарајућих акредитованих/референтних лабораторија које врше верификацију података на ознаци?

Није добијен одговор с обзиром да је то надлежност другог директората али је представник ЕК информисао да се у циљу верификације података на ознаци проверавају три параметра и то коефицијент отпора котрљању, бука и пријањање на мокрој подлози. За утврђивање коефицијента отпора котрљању у ЕУ постоји само 9 лабораторија које таква испитивања могу да врше, а друга два параметра се могу контролисати у већем броју лабораторија.

- Да ли има разлога да се пропис 2006/1005/ЕЗ уврсти као релевантан када није више на снази? Овај пропис је замењен новим прописом 2013/107/ЕУ. Исто важи и за Уредбу 2422/2001 која је укинута Уредбом 106/2008 и зашто се даје анализа Уредбе 174/2013, независно од Уредбе 106/2008? Како тумачити и објаснити Уредбу 174/2013, без објашњења Уредбе 106/2008, када ова прва представља само амандмане на ову другу, а друга није дата за експланаторни скрининг?

Важећи је пропис 2013/107/ЕУ и Уредба 106/2008 која је измењена иако доишошења амандмана у оквиру Уредбе 174/2013.

- Како је пријаву за партиципирање програму потребно поднети Комисији, да ли партиципанти из Србије имају право да ту пријаву поднесу Комисији пре него што Република Србија постане пуноправни члан ЕУ?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Како је осиован Одбор ЕУ за програм Енергетске звезде (*EUESB*), од држава чланица, да ли Република Србија има право пре него што постане пуноправни члан ЕУ да пуноправно учествује у раду Одбора или учествује само као посматрач? (Од одговора на ова питања зависи да ли Република Србија може применити програм Енергетске звезде пре него што постане пуноправан члан ЕУ или тек када постане члан ЕУ).

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Да ли се обавеза стављања *CE* знака у складу са Директивом 2009/125/ЕЗ односи само на произвођаче и овлашћене представнике а не и на увознике (према члану 4, што би директно значило да увезени производи не морају да имају *CE* знак)?

Обавеза стављања *CE* знака односи се само на произвођаче и овлашћене представнике а не и на увознике с тим да и производи произведени у ЕУ и ван ЕУ

морају имати ове ознаке.

- Како се члан 4. и члан 9. тумаче, ако производ нема *CE* знак (јер га увозник није ставио према члану 4), а држава чланица сматра да је производ усаглашен ако има *CE* знак према члану 9?

Обавеза увозника је да провери да ли постоји *CE* ознака на производима, јер без ознаке производ не може да се стави на тржиште.

- Да ли, ако постоји еко знак према члану 9. став 3. и 4. не мора да се ставља *CE* знак, будући да еко знак задовољава критеријуме из имплементационе мере?

CE знак мора да буде обезбеђен без обзира на еко знак.

- Да ли се спроведбена и саморегулациона мера односе на различите производе или на исте? Ако се односе на исте, да ли ако је спроведена саморегулациона мера производ добија неку ознаку (*CE* знак или неку другу)?

Спроведбена и саморегулациона мера се односе на различите производе. Када индустрија на бази добровољног споразума утврди критеријуме за неке производе (саморегулација), није потребно да се за такве производе уведе регулатива и такви производи не морају да носе *CE* знак. До сада постоје само 2 добровољне мере (*set top* боксови и опрема за снимање).

- У складу са чланом 4.2 а2. Директиве 2010/31 Европског парламента и Савета „Државе чланице могу да одлуче да не успоставе нити примењују захтеве из става 1. на следеће категорије грађевинских објеката:

(в) привремени грађевински објекти са временом коришћења од две године или мање, индустријске локације, радионице и нестамбене пољопривредне зграде са малим енергетским потребама и нестамбене пољопривредне зграде које користи сектор према националном секторском споразуму о енергетској ефикасности“.

Шта је национални секторски споразум о енергетским својствима према коме захтеви енергетске ефикасности за одређене грађевинске објекте не важе?

Не постоји пример оваквог споразума, али није дат одговор шта је национални секторски споразум. Могућност примене националног секторског споразума укључена је у Директиву у оквиру парламентарне расправе. Додатна разјашњења ће бити затражена.

- У складу са чланом 5.1.1 Директиве 2010/31 Европског парламента и Савета, „Комисија треба да до 30. јуна 2011. године успостави, путем законом поверених аката у складу са чланом 23, 24. и 25, компаративни методолошки оквир за израчунавање нивоа оптималних трошкова минималних захтева енергетске ефикасности зграда и елемената зграде“.

На који начин су државе чланице Хрватска и Словенија имплементирале законом

поверене акте у складу са члановима 23, 24. и 25. Директиве?

Није дат директан одговор али је објашњено да је на основу чланова 23, 24. и 25. донета Делегирана Уредба 244/2012 која дефинише методологију за израчунавање нивоа оптималних трошкова минималних захтева енергетске ефикасности зграда која се директно примењује. Поред ове Уредбе постоји и пропратио Упутство број 244/2012.

- У складу са чланом 5.3. Директиве 2010/31 Европског парламента и Савета: „Ако резултат поређења извршеног у складу са ставом 2. показује да су минимални захтеви енергетске ефикасности на снази знатио мањи од трошковно-оптималног нивоа минималних захтева енергетске ефикасности, држава чланица ће Комисији оправдати ту разлику у писаној форми у виду извештаја из става 2. и, у случају да се јаз не може оправдати, плана који наводи одговарајуће кораке за значајно смањење јаз до следећег разматрања захтева енергетске ефикасности према члану 4. став 1.

У којој држави је случај да су минимални захтеви енергетске ефикасности на снази знатио мањи од трошковно-оптималног нивоа минималних захтева енергетске ефикасности и какво је искуство у вези са применом ове Директиве у циљу смањења тог јаз?

Овакав случај је јасно предвиђен чланом 5. параграфом 3. Директиве према коме постоје две опције: 1) припремити објашњење које се доставља Европској комисији, која доноси одлуку да ли је објашњење прихватљиво; 2) припремити план и прорачун како да се одступање између минималних захтева и трошковно оптималних нивоа смањи. Захтеви морају да се ревидирају сваких 5 година у складу са чланом 4.1 Директиве.

У пракси постоје 3 типична случаја:

- Досадашњи захтеви су строжији од захтева Директиве;
- Одступања су на нивоу од 15% што се сматра прихватљивим.
- Одступања од трошковно оптималних нивоа су већа од 15% (негде и до 2 пута).

У том случају потребно је дефинисати средњорочне циљеве и направити ефикасан план (са прецизним прорачунима и подацима) да се смањи одступање. Комисија сагледава колико су планови поуздани и да ли ће довести до смањења одступања до следеће обавезе за извештавање. Извештај земаља чланица о оптималним трошковима су доступни на сајту на језицима на којима су писани.

- У складу са члановима 9.1.a и 9.1.6 Директиве 2010/31 Европског парламента и Савета, државе чланице треба да обезбеде следеће: (а) да до 31. децембра 2020. све нове зграде буду пасивне зграде, и (б) да након 31. децембра 2018. нове зграде у власништву или закупу државних органа буду пасивне зграде. Каква су искуства држава чланица Хрватске и Словеније у примени ове директиве у вези са испуњавањем циљева за пасивне зграде?

Препоручено је да се одговор потражи на сајтовима www.epbd-ca.eu и www.buildup.eu

- Којој држави је Европска комисија одобрила продужење рока за испуњење циљева у вези са пасивним зградама?

Ни једној држави чланци није продужен рок али постоје проблеми у примени. Транспоноване дефиниције у национална законодавства и испуњавање обавеза до 2018. и 2020. године су углавном извршене а подаци о томе се могу наћи на одговарајућем сајту, али су за потпуну примену потребни додатни напори и помоћ. За неке државе покренути су прекршајни поступци.

- У складу са чланом 10.5.a Директиве 2010/31 Европског парламента и Савета “У циљу побољшане финансијске подршке у спровођењу ове директиве и узимајући у обзир принцип субвенционисаности, Комисија треба да, у најбољем случају до 2011. године, представи анализу следећег: (а) ефикасност, прикладност и нивоа, и стварну употребљену количину структурних фондова и оквирих програма коришћених за повећање енергетске ефикасности зграда, нарочито стамбених”.
- Какви су били резултати анализе у вези са финансијским подстицајима за постојеће зграде, нарочито стамбене, а посебно стамбене за становање више породица?

Резултати анализе су доступни на сајтовима www.epbd-ca.eu и www.buildup.eu.

- У складу са члановима 17.1 и 17.2 Директиве 2010/31 Европског парламента и Савета „Државе чланице треба да обезбеде да се енергетска сертификација зграда и инспекција система грејања и система за климатизацију врши независно од стране квалификованих и/или лиценцираних стручњака, samozапослених или запослених у државним или приватним предузећима“ и „Експерти се лиценцирају тако што се узима у обзир њихова компетентност“.
- Какве стручне квалификације и компетенције ови квалификовани и/или лиценцирани стручњаци треба да имају да би могли да буду лиценцирани? Да ли постоје рестриктивне одредбе које државе чланице намећу квалификованим и/или лиценцираним стручњацима или приватним предузећима у погледу могућности обављања енергетске сертификације објеката?

Препоручено је да се одговор потражи у књизи о националној примени Директиве која је доступна на сајту www.epbd-ca.eu. На националном нивоу се дефинише обавеза да сертификат издаје квалификована особа. Различите су обавезе које примењују државе чланице: инжењери и архитекте, уз додатну обуку, могу да издају сертификате. Обавеза из Директиве: „Појединац издаје сертификат иако је акредитовано и предузеће у којој он ради”. Издавање сертификата се, иако, везује за квалификовану особу.

- У складу са чланом 18.1 Директиве 2010/31 Европског парламента и Савета „Државе чланице морају осигурати успоставу независних система контроле енергетских сертификата и извештаја о прегледу система грејања и климатизације у

складу с Прилогом II. Државе чланице могу успоставити посебне системе за контролу енергетских сертификата и за контролу извештаја о прегледу система грејања и климатизације.“ На који начин су државе чланице Словенија и Хрватска успоставиле системе за контролу сертификата и за контролу извештаја о прегледу система грејања и климатизације и каква су им искуства? (Питање је постављено од стране представника Министарства рударства и енергетике који је пратио састанак скрининга, путем web stream, у Београду)

Препоручено је да се одговор потражи у књизи о националним применама на сајту www.epbd-ca.eu. Генерално, Комисија није задовољна применом и покренуте су прекршајне пријаве према неким земљама. Постоји забринутост у вези са применом у Словенији и Хрватској.

- Да ли су циљеви из члана 5. и члана 7. обухваћени циљем из члана 3. Директиве 2012/27/ЕУ?

Обавезе из чланова 5. и 7. независне су обавезе и морају се испунити без обзира на обавезе из члана 3, али се уштеде остварене у оквиру испуњења тих обавеза рачунају у оквиру достизања циља из члана 3.

- Да ли се приликом утврђивања циља из члана 3. Директиве 2012/27/ЕУ изузимају инсталације из Директиве 2003/87/ЕЗ као што је било предвиђено Директивом 2006/32/ЕУ?

Инсталације из Директиве 2003/87/ЕЗ се не изузимају приликом утврђивања циља из члана 3.

- Према којој методологији се рачуна циљ из члана 3. Директиве 2012/27/ЕУ и како се исказује (као максимална дозвољена потрошња финалне/примарне енергије у 2020. години или као апсолутни % уштеде у односу на неку годину, или на потпуно други начин)?

Не постоји методологија за прорачун. Земље су циљеве исказивале у примарној или финалној енергији и на свакој држави је да то дефинише. Додатна разјашњења у вези са методологијом ће бити затражена.

- Како су дефинисане ране мере (члан 3. параграф 1. тачка е) Директиве 2012/27/ЕУ)?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Да ли се може сматрати да објекти као што су школе, болнице, домови здравља, домови културе и други објекти који су у власништву државе али их не користе директно институције „централне власти“ (односно управне службе чија се надлежност протеже над целом територијом Републике Србије) не треба да буду узети у обзир приликом утврђивања циља у складу са чланом 5. Директиве

2012/27/EU

Не треба урачунавати наведено објекте јер се под објектима централне власти подразумевају управне службе чије су компетенције на целој територији државе.

- Да ли, приликом утврђивања врста зграда „централне власти“ које ће бити узете у обзир приликом утврђивања циља из члана 5. Директиве 2012/27/EU, преовлађујући критеријум треба да буде ко користи зграде или ко покрива одређене врсте трошкова и којих (оперативних или инвестиционих) или нешто друго?

Потребно је да су објекти у власништву и да га користе органи централне власти

- Да ли су се и које земље чланице одлучиле да примене параграф 4. члана 7. Директиве 2012/27/EU и на који начин је он примењен у њиховој пракси?

Одговор ће бити дат у јуни, након транспозиције Директиве у овом делу.

- У вези са чланом 8. параграф 6. Директиве 2012/27/EU:
Шта значи да „систем мењања укључује енергетски преглед“?

Одговор ће бити достављен након.

- Која земља је пример добре праксе за спровођење члана 9. параграф 2. под б) Директиве 2012/27/EU и на који начин је то у тој земљи спроведено?

Одговор ће бити дат у јуни, након транспозиције Директиве у овом делу.

- Од када Република Србија може очекивати помоћ Комисије у оснивању механизма финансирања мера енергетске ефикасности из члана 20. Директиве 2012/27/EU и да ли та помоћ може да укључи и иницијална финансијска средства?

Одговор ће бити достављен након, с обзиром да су потребне консултације са другим Директоратом.

Други дан

МЕЂУНАРОДНИ СПОРАЗУМИ

7. Општи међународни споразуми у области енергетике (Енергетска повеља)

- Република Србија у Енергетској повељи има статус посматрача. Да ли је пуноправно чланство Републике Србије у Енергетској повељи неопходан предуслов који мора бити испуњен за приступање ЕУ?

Чланство у Енергетској повељи није предуслов за приступање Републике Србије

ЕУ, али се препоручује. Наиме, једном кад Република Србија буде чланица ЕУ, неће моћи индивидуално да учествује у раду Енергетске повеље, односно ЕУ ће износити ставове у име свих чланица ЕУ, па и Република Србије. Стога је препорука Европске комисије да Република Србија потпише Уговор о Енергетској повељи како би могла да учествује у раду свих тела Енергетске повеље.

НУКЛЕАРНА ЕНЕРГЕТИКА

8. ЕУРАТОМ: Заједница, Уговор, нуклеарна сигурност нуклеарних постројења и приступање међународним конвенцијама

- Да ли можете да појасните члан 86. из поглавља 8 - Власништво над имовином Уговора о оснивању ЕУРАТОМ? Који је поступак преноса имовине у власништво Заједнице? Које су обавезе државе чланице у погледу коришћења посебних физионих материјала након приступања ЕУ и након што посебни физиони материјали постану имовина Заједнице?

Одредба има историјску позадину. Настала је под утицајем САД које су, будући да имају федерално власништво над својим нуклеарним материјалима, инсистирале да ЕУ уведе сличан принцип. Нуклеарни материјали се користе као и пре приступања ЕУ уз обезбеђење адекватних *safeguards* мера.

- Да ли на основу Поглавља 10. Уговора о оснивању ЕУРАТОМ, поред међународних споразума, ЕУРАТОМ има на снази и уговоре са неким од субјеката међународног права?

Постоји велики број споразума у области сарадње и заједничких истраживања. Ови споразуми се обично односе на научно-техничку сарадњу, медицину и истраживање при чему укључују одредбе *safeguards*. У принципу, ЕУРАТОМ нема закључених уговора (*contracts*), већ се исти закључују само у оквиру пословања Агенције за снабдевање.

9. Заштита од зрачења

- Које промене у пракси производни дефинисање „експерта за заштиту од зрачења“ у Директиви Савета 2013/59/*EURATOM* у односу на до сада постојећи институт „квалификованог експерта“ из Директиве Савета 96/29/*EURATOM*?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Који системи и критеријуми су успостављени за признавање служби и експерата из Члана 79. ове директиве у земљама чланицама ЕУ (Словенија, Хрватска, Пољска...)?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Да ли је у циљу потпуне хармонизације са *EU acquis* потребно преносити све дефиниције из Директиве Савета 2013/59/ЕУРАТОМ у национално законодавство иако су неке опште познате (активација, бекерел...), или нису неопходне?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Да ли се дефиниције акцидента или инцидента преузимају из терминологије Међународне агенције за атомску енергију или су дефинисане неким другим прописом Европске уније? Да ли се овде подразумева инцидент и акцидент и у безбедносном смислу (*security*) и у сигурносном смислу (*safety*)?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Можете ли да објасните на који начин се успоставља систем међусобног обавештавања држава чланица о било ком трансферу високоактивних затворених извора и појединачним трансферима (преносима) затворених извора из члана 86. (3)?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Шта се подразумева под изразом из члана 95. ове Директиве “било који други одговарајући начин (*any other equivalent means*)”, за покривање интервентних трошкова у вези са збрињавањем напуштених извора који могу проистећи из спровођења захтева из члана 94?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Можете ли да објасните на који начин се остварује размена информација између држава чланица међусобно, и са трећим државама и релевантним међународним организацијама, коју прописује члан 99. став 3? Да ли је дискреционо право држава чланица да успоставе начин размене информација или постоји одређена процедура у оквиру Европске уније у смислу садржаја информације, заштите података и начина комуникације?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Да ли постоји могућност да спољни радници буду ангажовани из државе која није чланица Европске уније и на који начин је то регулисано?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Да ли би сте могли ближе да објасните дефиниције „правног субјекта“ (*undertaking*) и „спољног радника“ (*outside worker*) у правном смислу и њихову примену у Директиви Савета 2013/59/ЕУРАТОМ? Такође, да ли дефиниција „правног

субјекта“ (*undertaking*) у смислу ове Директиве значи било које физичко или правно лице које поседује лиценцу за спровођење „праксе“ (*practice*) како је дефинисано Директивом?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Да ли дефиниција „спољног радника“ (*outside worker*), број 61. из члана 4, подразумева било ког изложеног радника који обавља било које активности, а које нису искључиво везане за рад са изворима зрачења? Да ли је потребно издавање посебног одобрења спољним радницима од стране надлежног регулаторног тела у области заштите од зрачења за обављање тих активности? Можете ли нам појаснити примером неке земље чланице ЕУ (Пољска, Словачка, Хрватска, Словенија...) на који начин је успостављен систем контроле, евиденције и размене података између институција које прате и одговорне су за „спољне раднике“ (размена података између регулаторног тела, „правног субјекта“ (*undertaking*), „професионалне здравствене службе“, „експерта за заштиту од зрачења“, „дозиметријских сервиса“...)?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- Да ли постоји временски рок у коме је потребно урадити процену од медицинских излагања у радиодијагностичке и интервенцијско радиолошке сврхе за одговарајуће групе изложених појединаца, која је прописана чланом 64. ове Директиве?

Одговор ће бити достављен накнадно.

- На који начин и преко којих институција се одвија процес приступања државе кандидата систему размене информација у случају радиолошког или нуклеарног акцидента, *ECURIE*?

Дипломатским каналима може се упутити захтев за приступање *ECURIE*. Препорука је да Република Србија започне дипломатску процедуру за приступање, мада је у техничком смислу она већ део система преко *EURDEP*. Препорука је да Република Србија што пре номинује званични контакт.

- Који су, према Уредби 1609/2000/ЕК, дозвољени садржаји радионуклида за намирнице у земљама ЕУ и да ли се оне разликују од дозвољеног садржаја радионуклида у намирницама увезеним из трећих земаља?

Одговор није добијен, питање ће бити постављено поново.

- Да ли је неопходно да оверу образаца које прописује Уредба Еуратом 1493/93 врше и институција надлежна за ауторизацију промета радиоактивних и нуклеарних материјала (издаје дозволе за увоз, извоз, транзит) и институција надлежна за ауторизацију транспорта (издаје дозволе за транспорт)?

Одговор није добијен, питање ће бити постављено поново.

10. Управљање радиоактивним отпадом и ислуженим горивом

- Молимо за додатно појашњење у вези садржаја и формата извештаја из члана 14. Директиве 2011/70/ЕУРАТОМ који се доставља Европској комисији.

Овај извештај треба да покрије два основна дела: први у коме држава описује како имплементира ову Директиву члан по члан и други у коме детаљно даје инвентар радиоактивног отпада.

- Да ли постоји детаљнији критеријум везан за изгарање нуклеарног горива или неку другу особину којом се прави јасна разлика између нслуженог и свежег горива?

У садашњој легислативи ЕУ не постоји овакав критеријум, то је техничко питање.

- Потребна су додатна појашњења у вези садржаја и формата извештаја из члана 9. Директиве 2009/71/ЕУРАТОМ који се доставља Европској Комисији.

Детаљно упутство за израду овог извештаја дато је у брошури *ENSREG* која нам је дата на располагање.

- Да ли бисте могли да дате неке примере регулаторних оквира, у земљама чланицама ЕУ без нуклеарних електрана (Грчка, Аустрија, Италија, Португалија, Хрватска...), који су у сагласности са захтевима из члана 5. ове Директиве?

Транспоноване ове Директиве је завршено 2011. године. Процес испитивања имплементације је завршен за земље које поседују нуклеарне електране, а сада су предмет провере степена имплементације земље без нуклеарних електрана. Национална законодавства земаља без нуклеарних електрана нису била усклађена у потпуности са овом Директивом. члан 5. Директиве је потпуно јасан при чему је посебно истакнут значај става 2. који захтева функционалну независност регулаторног тела, као и става 3. који се односи на регулаторну моћ односно могућност примене принудних мера од стране регулаторних тела (*enforcement power*).

- Молимо за додатно тумачење дефиниција нуклеарне инсталације датих у овој директиви и у Препоруци 2006/851/ЕУРАТОМ (*Official Journal L 330, 28.11.2006, p.31*).

Одговор на ово питање је делимично дат након презентације бр. 9 при чему је назначено да се дефиниције дате у овој Директиви и у Конвенцији о нуклеарној сигурности разликују. Препорука 2006/851 даје ширу дефиницију нуклеарних инсталација у циљу обезбеђивања адекватних финансијских средстава за декомисију свих инсталација у којима се користи радиоактивни материјал, за

дугорочно управљање радиоактивним отпадом и то за све генераторе радиоактивног отпада у земљи.

Уколико земља поседује само истраживачке реакторе није у обавези да примењује Директиву у њеној целости, већ да користн градирани приступ и принцип пропорционалности.

- Потребна су додатна појашњења у вези садржаја и формата извештаја из члана 20. Директиве 2006/117/ЕУРАТОМ који се доставља Европској комисији.

Одговор на ово питање дат је у документу који нам је достављен током презентације: *Report on the Application in the Member States of Directive 2006/117 EURATOM on the Supervision and Control of Shipments of Radioactive Waste and Spent Fuel between Member States and into and out of the Community.*

- Да ли је потребно одредбе Директиве 2006/117/ЕУРАТОМ, и то посебно чланова 6. и 7. преносити у прописе из области транспорта опасног терета?

Да, с тим што је на земљи чланици да одлучи на који начин ће извршити транспоновање ове Директиве.

11. Нуклеарне гаранције

- Можете ли појаснити да ли се прелазни период, из члана 39. Уредбе 302/2005, може применити на неке субјекте у земљи кандидату након приступања ЕУ?

Разлог за успостављање прелазног периода био је прелазак са Уредбе ЕК број 3227/76 из 1976. године тако да није применљив на нове земље кандидате.

- Можете ли детаљније објаснити обавезе земље чланице према инспекторима Међународне агенције за атомску енергију (МААЕ) за примену гаранција у контексту Споразума о имплементацији Члана III (1) и (4) Уговора о неширењу нуклеарног оружја?

Главну обавезу према МААЕ преузима ЕК, а само неке обавезе остају на земљи чланици. Ако МААЕ жели да постави нове инспекторе, и земља чланица и ЕК ће бити консултовани. На земљи чланици је да обезбеди визе за инспекторе у трајању од најмање годину дана (ова обавеза је за Републику Србију посебно значајна будући да није део Шенген зоне). Земља чланица гарантује имунитете и привилегије МААЕ инспекторима. Земља чланица мора да обезбеди приступ нуклеарним материјалима и локацијама чак и у случају када оператор има примедбе на то. МААЕ извештава о резултатима инспекције Комисију, а Комисија их прослеђује регулаторном телу земље чланице. Представници регулаторног тела имају право да присуствују инспекцији.

- Можете ли детаљније објаснити да ли одредба садржана у члану 23. (б) Споразума 78/164/ЕУРАТОМ односно (*INFCIRC/193*) представља довољан правни основ да се суспендује претходни важећи споразум о примени гаранција са МААЕ у земљн кандидату, након приступања ЕУ?

Да би нова земља чланица приступила *INFCIRC/193* потребно је да кумулативно буду испуњена два услова и то да земља чланица пошаље нотификацију МААЕ да је спремна за приступање споразуму као и да ЕУРАТОМ пошаље нотификацију МААЕ да је спреман да примени сопствене гаранције у новој земљи чланици у сврху спровођења овог споразума. У теорији, ако земља напусти ЕУ, аутоматски се активира ранији билатерални споразум о примени гаранција са МААЕ.

- Постоји ли икаква обавеза извештавања земље чланице (у значењу: извештавање по основу примене гаранција) Међународној агенцији за атомску енергију у Бечу након приступања ЕУ?

Треба направити разлику када говоримо о извештавању по основу Споразума о примени гаранција и о извештавању по основу Додатног протокола. У случају Споразума о примени гаранција целокупно извештавање МААЕ јесте искључива обавеза ЕК. У случају извештавања по Додатном протоколу разликујемо три категорије информација које се достављају МААЕ: извештавање о нуклеарним материјалима што је обавеза ЕК, извештавање о развоју нуклеарних технологија, увозу-извозу и др. што је обавеза земље чланице и декларација о локацији која је заједничка обавеза земље чланице и ЕК. У пракси постоји и могућност дата у Анексу III Споразума 1999/188/ЕУРАТОМ односно *INFCIRC/193/Add.8* којом се оставља могућност да земља чланица пребаци на ЕК достављање информација у МААЕ.

НУКЛЕАРНА ЕНЕРГЕТИКА (СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ)

12. Снабдевање горивом

- Поводом члана 3. ставови 1. и 3. Уредбе 66/2006 (ЕУРАТОМ), молимо за одговор да ли се на крају сваког квартала подносе три месечне изјаве за релевантни период?

Извештај се подноси у року од месец дана по истеку квартала.

III ОПШТА ПРОЦЕНА

Министарство рударства и енергетике, као председавајуће Преговарачком групом 15, је изузетно добро припремило ПГ15 за састанак експланаторног скрининга. Након што су представници Европске комисије представили правне тековине, политике и стандарде у области енергетике, чланови делегације Републике Србије су поставили питања из свих

области које су биле разматране током састанка, те састанак експланаториог скриинига представља солидну основу за припрему билатералиог скриинига.

Полазећи од нивоа позивања материје која је била тема састанка, делегација Републике Србије је на самом састанку поставила само она питања за која је било потребно добити додатна разјашњења од Европске комисије. Нека од припремљених питања нису постављена, с обзиром да су презентације представника Европске комисије на нека од питања већ пружиле одговор.

Учесници састанка су договорили даљу динамику рада и дефинисали даље активности и рокове у циљу припреме за учешће делегације Републике Србије на састанку билатералиог скриинига, а представници Европске комисије изишли су и одређене сугестије.

У погледу мера и активности које ће Министарство рударства и енергетике, у сарадњи са осталим органима и организацијама чији представници су укључени у рад ПГ15, а у складу са Закључком Владе којим се усмерава и усклађује рад органа државне управе у процесу спровођења аналитичког прегледа и оцене усклађености прописа Републике Србије са правним тековинама Европске уније и њихове имплементације, обухваћено је следеће:

- ПГ15 ће одржати неопходан број састанака у циљу припреме за учешће делегације Републике Србије на састанку билатералиог скриинига;
- С обзиром да регулаторни оквир у области заштите од зрачења и нуклеарне сигурности чине три институције: регулаторно тело - Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије (Агенција), министарство надлежно за послове заштите од јонизујућих зрачења (надзор над радом Агенције и инспекција у области заштите од јонизујућих зрачења) и министарство надлежно за послове нуклеарне сигурности и управљања радиоактивним отпадом (надзор над радом Агенције и инспекција у области за нуклеарне сигурности и управљања радиоактивним отпадом) потребно је напред наведене институције активно укључити у припрему билатералиог скриинига;
- Поред предвиђених редовних састанака ПГ 15 потребно је такође интензивирати припрему за билатерални скрииниг на нивоу наведених институција јер Агенција није у могућности да даље планира законодавне активности у смислу даљег усклађивања са ЕУ *acquis*, пошто нема надлежности за доношење закона већ је надлежна само за доношење подзакоиских аката;
- Такође је потребно у рад ПГ 15 у овој области укључити представнике министарства надлежног за здравље ради тога што је предметно министарство

то које примењују прописе за које је неопходно дефинисати додатна финансијска средства у циљу потпуног усаглашавања са ЕУ *acquis*;

- Ради потпуног усклађивања са Уредбом 1493/93 у рад ПГ 15 неопходно је у што краћем року укључити и Управу за транспорт опасног терета;
- ПГ15 ће припремити прилог за потребе билатералног скриинига, ради достављања Европској комисији, а у складу са упутствима Преговарачког тима. Прилози ће садржати аналитички приказ степена усклађености прописа Републике Србије са правним тековинама Европске уније које је Европска комисија представила на експланаториом скриинигу с посебним освртом на стање у погледу спровођења и примене прописа, планове за наредне кораке у преузимању правних тековина Европске уније, информације о институционалном оквиру и планираним активностима у погледу његовог јачања, као и оквирне рокове за реализацију планираних активности. Прилог посебно може да садржи и изјаву могућности тражења прелазног периода, као и остала отворена питања и проблеме;
- Надлежне институције ће доставити прилоге за припрему акта за седницу Владе Министарству рударства и енергетике најкасније до 16. маја 2014. године;
- Министарство рударства и енергетике ће до 23. маја 2014. године, уз сагласност Преговарачког тима, предложити Влади акт који ће садржати ставове које ће делегација Републике Србије заступати на састанку билатералног скриинига, као и преглед информација које ће бити представљене на састанку, а пре достављања прилога Европској комисији;
- Предлог састава делегације биће утврђен уз консултације са Преговарачким тимом. Министарство рударства и енергетике ће предложити Влади усаглашен састав делегације за учешће на састанку билатералног скриинига најкасније до 16. маја 2014. године;
- Листу чланова делегације који ће излагати на билатералном скриинигу утврдиће ПГ15 најкасније до 16. маја 2014. године;
- Надлежне институције ће Министарству рударства и енергетике доставити презентације за састанак билатералног скриинига најкасније до 16. маја 2014. године;
- Министарство рударства и енергетике ће коначне верзије прилога и презентације доставити Канцеларији за европске интеграције најкасније у недељи од 19. до 23.

маја 2014. ради достављања Европској комисији посредством Мисије Републике Србије при Европској унији;

- Генералну пробу излагања на билатералном скринингу ПГ15 одржаће до 6. јуна 2014. године.

Сугестије које су на састанку експланаторног скрининга изнели представници Европске комисије:

- Иако је првобитно планирано да састанак билатералног скрининга траје три дана, представници Европске комисије су предложили да састанак траје два дана, односно да се одржи 11-12. јуна 2014. године;
- Очекује се отворен и конструктиван приступ приликом припрема за билатерални скрининг, реалан приступ приликом утврђивања степена усклађености са правном тековином Европске уније у вези са законодавним, институционалним и административним оквиром, као и навођење оквирних планова и рокова за усклађивање;
- Презентације делегације Републике Србије и излагања на билатералном скринингу треба да буду сличне презентацијама Европске комисије са експланаторног скрининга.

У складу с Одлуком о оснивању Координационог тела за процес приступања РС ЕУ, поред Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине које је носилац ПГ15, органи и организације чији представници учествују у раду ПГ15 су: Министарство спољне и унутрашње трговине и телекомуникација; Министарство просвете, науке и технолошког развоја; Министарство природних ресурса, рударства и просторног планирања; Министарство одбране; Министарство финансија; Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде; Министарство привреде; Институт за стандардизацију Србије; Агенција за енергетику Републике Србије; Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије; Комисија за заштиту конкуренције; Републичка дирекција за робне резерве; Републички завод за статистику; Републички секретаријат за законодавство и Канцеларија за европске интеграције.

Напомена: У складу са Законом о министарствима ("Сл. гласник РС", бр. 44/2014) који је усвојен 26. априла 2014. године, називи одређених институција су промењени у односу на претходни закон. За потребе записника коришћени су називи у складу са Законом о министарствима ("Сл. гласник РС", бр. 44/2014).

IV ПРИЛОЗИ

- Прилог 1: Листа присутних на састанку (I) и листа присутних представника органа и организација који су састанак пратили путем *web stream* (II)

- Прилог 2: Дневни ред састанка

Датум: 1. мај 2014. године

**ШЕФ ПРЕГОВАРАЧКОГ ТИМА ЗА
ВОЂЕЊЕ ПРЕГОВОРА О
ПРИСТУПАЊУ РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ**

Тања Мишчевић

Тања Мишчевић

**ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
ПРЕГОВАРАЧКЕ ГРУПЕ**

Дејан Трифуновић

**Дејан Трифуновић
помоћник министра**

Прилог 1: Листа присутних на састанку (I) и листа присутних представника органа и организација који су састанак пратили путем *web stream* (II)

I

Европска комисија:

- *Wenceslas de Lobkowitz (DG ELARG)*
- *Roderic van Voorst (DG ENER)*
- *Maria Leoz Martin-Casallo (ENER B2)*
- *Kostas Stamatis (ENER B3)*
- *Peter Pozsgai (ENER B2)*
- *Zsolt Tasnadi (ENER A4)*
- *Ivan Pearson (ENER B3)*
- *Joachim Balke (ENER C1)*
- *Laurent Deleersnyder (ENER C3)*
- *Ewout Deurwaarder (ENER C3)*
- *Eric Olsen (ENER C3)*
- *Nickolas Cendrowicz (DG ELARG)*
- *Evangelos Kaldellis (ENER D1)*
- *Vesa Tanner (ENER D3)*
- *Borislava Batandijeva (ENER D2)*
- *Wolfgang Kahnmeier (ENER E1)*

- *Jussi Vihanta (Euroatom Supply Agency)*

Република Србија:

- Дејан Трифуновић, помоћник министра у Министарству рударства и енергетике, заменик председника ПГ15 и шеф делегације
- Душко Лопандић, амбасадор, шеф Мисије Републике Србије при ЕУ
- Срђан Мајсторовић, заменик директора Канцеларије за европске интеграције
- Слађан Велинов, директор Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- Јасминка Јоксић, помоћник директора Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- Ивана Аврамовић, помоћник директора Агенције за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- Драгана Јосимовић, руководилац сектора у Агенцији за енергетику
- Мирјана Кнежевић, посебни саветник министра, Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине
- Никола Миливојевић, саветник министра, Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине
- Татјана Јовановић, начелник одељења у Министарству рударства и енергетике и секретар ПГ15
- Снежана Ристић, шеф одсека у Министарству рударства и енергетике
- Олга Антић Миоциновић, шеф одсека у Министарству рударства и енергетике
- Весна Стојановић, шеф одсека у Министарству рударства и енергетике
- Антонела Солујић, шеф одсека у Министарству рударства и енергетике
- Милица Зорић, шеф одсека у Министарству рударства и енергетике
- Дејан Ђурић, руководилац групе у Министарству рударства и енергетике и заменик секретара ПГ15
- Оливера Виторовић, руководилац групе у Канцеларији за европске интеграције
- Војин Трифуновић, руководилац групе у Министарству рударства и енергетике
- Мирјана Јањић, руководилац групе у Републичкој дирекцији за робне резерве
- Милијана Стељић, руководилац групе у Агенцији за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- Маја Еремић Савковић, руководилац групе у Агенцији за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- Бранко Брајић, правник, Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- Весна Симић, саветник, Министарство рударства и енергетике
- Јелена Даниловић, асистент, Преговарачки тим за вођење преговора о приступању Републике Србије ЕУ
- Јована Стаменковић, млађи саветник, Канцеларија за европске интеграције
- Драган Стојовић, Мисија Републике Србије при ЕУ
- Иван Антонијевић, Мисија Републике Србије при ЕУ

II

Представници органа и организација који су састаиак пратили путем *web stream*:

- Ивана Девих, Министарство рударства и енергетике
- Драган Мркаљ, Канцеларија за европске интеграције
- Јелисавета Тасев, Канцеларија за европске интеграције
- Миомира Лазовић, Министарство рударства и енергетике
- Александар Пуљевић, Министарство рударства и енергетике
- Милица Вујић, Министарство рударства и енергетике
- Драгана Јовић, Министарство рударства и енергетике
- Срђан Костић, Министарство рударства и енергетике
- Биљана Млинар, Министарство рударства и енергетике
- Биљана Миљковић Пуљевић, Министарство рударства и енергетике
- Предраг Милановић, Министарство рударства и енергетике
- Раде Мрдак, Министарство рударства и енергетике
- Растислав Крагић, Министарство рударства и енергетике
- Тања Стојановић, Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине
- Неда Мијатовић, Министарство рударства и енергетике
- Душица Конатаревић, Министарство рударства и енергетике
- Исидора Ибровић, Министарство рударства и енергетике
- Марина Андријашевић, Министарство рударства и енергетике
- Петар Убовић, Министарство рударства и енергетике
- Ивана Генчић, Министарство рударства и енергетике
- Јелена Чохаџић, Министарство рударства и енергетике
- Мирослав Станић, Министарство рударства и енергетике
- Оливера Гуцулић, Министарство рударства и енергетике
- Милена Ђаконовић, Министарство рударства и енергетике
- Предраг Поповић, Министарство рударства и енергетике
- Гојко Балетић, Министарство рударства и енергетике
- Мирослав Игњатовић, Привредна Комора Србије
- Владимир Милојевић, Привредна Комора Србије
- Марко Ковачевић, Привредна Комора Србије
- Александра Бабић, Агенција за енергетику
- Љубица Живадиновић, Републички завод за статистику Србије
- Татјана Станојевић Миладиновић, Републички завод за статистику Србије
- Давор Морача, Републички завод за статистику Србије
- Јелена Поповић Маркопоулос, Комисија за заштиту конкуренције
- Јелена Граховац, Комисија за заштиту конкуренције
- Марија Марић, Министарство грађевинарства и урбанизма
- Весна Лаковић, Министарство грађевинарства и урбанизма
- Нина Вукосављевић, Министарство грађевинарства и урбанизма

- Јасминка Павловић, Министарство грађевинарства и урбанизма
- Љиљана Стевановић, Министарство грађевинарства и урбанизма
- Даница Ускоковић, Министарство грађевинарства и урбанизма
- Биљана Апостоловић, Министарство грађевинарства и урбанизма
- Јована Јоксимовић, Министарство грађевинарства и урбанизма
- Мр Славица Ивковић, Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- Стефан Рафајловић, Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- Милан Вујовић, Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- Маријана Балин, Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- Александар Жигић, Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- Марина Ћојбашић, Агенција за заштиту од јонизујућих зрачења и нуклеарну сигурност Србије
- Снежана Павловић, Нуклеарни објекти Србије
- Милош Младеновић, Нуклеарни објекти Србије
- Јадранка Ђуричић, Нуклеарни објекти Србије
- Анђела Јовић Анђелковић, Министарство рударства и енергетике
- Драган Марковић, *Yugorosgaz* а.д.
- Ивана Ђорђевић, *Yugorosgaz* а.д.
- Славица Симановић, *Yugorosgaz* а.д.
- Милан Здравковић, ЈП Србијагас
- Јелена Вејновић, ЈП Србијагас
- Никола Радовановић, НИС

Представници цивилног друштва:

- Мирко Поповић, Београдска отворена школа
- Звездан Калмар, Центар за екологију и одрживи развој
- Зоран Пендић, Удружење инжењера и техничара
- Ђорђе Туршијан, Центар за енергетску ефикасност и примењену екологију
- Милош Радивојевић, Центар за иновације у Енергетици *TESLIANUM*
- Катарина Милановић, Оптимус – Центар за добро управљање
- Драган Весић, Синдикат за индустрију, енергетику и рударство „Независност“
- Драгослав Љубичић, Синдикат „Независност“ у ЈП „Електропривреда Србије“
- Милан Митић, *Esomix*

- Љубан Жигмунд, Удружење независних синдиката Србије
- Тијана Стојановић, Клуб студената Факултета безбедносних студија
- Тијана Призренац, Клуб студената Факултета безбедносних студија

Прилог 2: Дневни ред састанка

SCREENING PROCESS WITH SERBIA

Analytical examination of the *acquis*

Annotated Draft Agenda for the Explanation Screening on

Chapter 15 - Energy

29-30 April 2014

Meeting room: CCAB 1 D, Rue Froissart, 36 - Brussels

Chair: Wenceslas de Lobkowicz (DG ELARG)

Day I: Tuesday 29 April 2014			
Chapter 15 – Energy			
<u>Time</u>	<u>Subject</u>	<u>Acquis references</u>	<u>EC Speaker</u>
09.00	<u>Opening & Introduction</u>		Wenceslas de Lobkowicz (DG ELARG) Roderic van Voorst (DG ENER) Serbian Delegation
	<u>Conventional sources of energy</u>		
09:30	Electricity	<ul style="list-style-type: none"> • Commission Regulation (EU) No 838/2010 of 23 September 2010 on laying down guidelines relating to the inter-transmission 	Maria Leoz Martin-Casallo (ENER B2)

		<p>system operator compensation mechanism and a common regulatory approach to transmission charging</p> <ul style="list-style-type: none"> • Directive 2009/72/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 concerning common rules for the internal market in electricity and repealing Directive 2003/54/EC • Regulation (EC) No 714/2009 of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 on conditions for access to the network for cross-border exchanges in electricity repealing Regulation (EC) 1228/2003 • Directive 2005/89/EC of the European Parliament and of the Council of 18 January 2006 concerning measures to safeguard security of electricity supply and infrastructure investment • Directive 2008/92/EC of the European Parliament and of the Council of 22 October 2008 concerning a Community procedure to improve the transparency of gas and electricity prices charged to industrial end-users (recast) (text with EEA importance) • Regulation (EC) No 713/2009 of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 establishing an Agency for the Cooperation of Energy Regulators (Text with EEA relevance) • Regulation (EU) No 1227/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on wholesale energy market integrity and transparency • Commission Recommendation (2012/148/EU) of 9 March 2012 on preparations for the roll-out of smart metering systems 	
10:30	<i>Questions</i>		
10.45	<i>Coffee break</i>		

**Kostas Stamatis
(ENER B3)**

		<p>1994 on the conditions for granting and using authorizations for the prospection, exploration and production of hydrocarbons</p> <ul style="list-style-type: none"> • Directive 2013/30/EU of the European Parliament and of the Council of 12 June 2013 on safety of offshore oil and gas operations and amending Directive 2004/35/EC (Text with EEA relevance) (OJ L 178, 28.6.2013, p. 66–106) 	
12:45	<i>Questions</i>		
13:00	<i>Lunch Break</i>		
	<u>New and renewable sources of energy and demand management</u>		
14:30	Renewable sources of energy	<ul style="list-style-type: none"> • Directive 2009/28/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the promotion of the use of energy from renewable sources and amending and subsequently repealing Directives 2001/77/EC and 2003/30/EC 	Joachim Balke (ENER C1)
15:15	<i>Questions</i>		
15:25	Energy Efficiency	<ul style="list-style-type: none"> • Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing a framework for the setting of ecodesign requirements for energy-related products (recast) • Directive 2010/31 of the European Parliament and of the Council of 17 May 2010 on the energy performance of buildings • Delegated Regulation (EU) No 244/2012 of 16 January 2012 supplementing Directive 2010/31/EU on the energy performance of buildings by establishing a comparative methodology framework for calculating cost-optimal levels of minimum energy performance requirements for buildings and building elements • Guidelines accompanying Commission Delegated Regulation (EU) No 244/2012 	Laurent Deleersnyder (ENER C3)
16:05	<i>Questions</i>		

16:15	<i>Coffee break</i>		
16:25	Energy Efficiency (cont'd)	<ul style="list-style-type: none"> • Directive 2010/30/EU of the European Parliament and of the Council of 19 May 2010 on the indication by labelling and standard product information of the consumption of energy and other resources by energy-related products (recast) (this point will cover the resulting implementing legislation) • Regulation (EC) 2422/2001 of the European Parliament and of the Council of 6 November 2001 on a Community energy efficiency labelling programme for office equipment (OJ L 332 15/12/2001 p. 0001 - 0006) pdf • Regulation (EC) N° 1222/2009 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 on the labelling of tyres with respect to fuel efficiency and other essential parameters • 2006/1005/EC: Council decision of 18 December 2006 concerning conclusion of the Agreement between the Government of the United States of America and the European Community on the coordination of energy-efficient labelling programmes for office equipment • Regulation (EU) No 174/2013 of the European Parliament and of the Council of 5 February 2013 amending Regulation (EC) No 106/2008 on a Community energy-efficiency labelling programme for office equipment (Energy Star Programme) (OJ L 63, 6.3.2013, p. 1-4) • Directive 2012/27/EU on energy efficiency, amending Directives 2009/125/EC and 2010/30/EU and repealing Directives 2004/8/EC and 2006/32/EC [OJ L315 p.1] 	<p>Ewout Deurwaarder (ENER C3)</p> <p>Erik Olsen (ENER C3)</p>

		(this point will cover the resulting implementing legislation)	
17:10	Questions		
17:20	End of day 1		
Day II: Wednesday 30 April 2014			
Chapter 15: Energy (continued)			
<u>Time</u>	<u>Subject</u>	<u>Acquis references</u>	<u>EC Speaker</u>
	<u>International agreements</u>		
09:50	General international agreements in the domain of energy (Energy Charter)	<ul style="list-style-type: none"> • Final Act of the European Energy Charter Conference - Statement submitted by the European Communities to the Secretariat of the Energy Charter pursuant to Article 26(3)(b)(ii) of the Energy Charter Treaty (<i>OJ L 380 31/12/1994 p. 0003 – 0023</i>) • Final Act of the Conference on the European Energy Charter - Annex 1: The Energy Charter Treaty - Annex 2: Decisions with respect to the Energy Charter Treaty (<i>OJ L 380 31/12/1994 p. 0024 – 0090</i>) • Final Act of the Conference on the European Energy Charter - Annex 3: Energy Charter Protocol on energy efficiency and related environmental aspects (Official journal L 380 31/12/1994 p. 0091 – 0112) • Final Act of the International Conference and Decision by the Energy Charter Conference in respect of the amendment to the trade-related provisions of the Energy Charter Treaty - Joint Declarations - Annex I: Amendment to the Trade-Related Provisions of the Energy Charter Treaty - Annex II: Decisions in connection with the Adoption of the Amendment to the Trade-Related Provisions of the Energy Charter Treaty (<i>OJ L 252 12/09/1998 p. 0023 –</i> 	Roderic van Voorst (ENER A3)

		0046)	
10:15	Questions		
10:25	Coffee break		

	<u>Nuclear energy</u>		
10:40	Euratom: the Community, the Treaty, nuclear safety of nuclear installations & accession to international Conventions	<ul style="list-style-type: none"> • The Treaty establishing the European Atomic Energy Community (Euratom) (see Official Journal C 84 of 30.3.2010, for the consolidated version) • Council Directive 2009/71/EURATOM on the nuclear safety of nuclear installations (Official Journal L 172 of 02.07.2009, pp. 18-22) • International Conventions to which Euratom is Party: <ul style="list-style-type: none"> – Convention on the physical protection of nuclear material (Council Decision of 9 June 1980 approving the conclusion by the Commission of this Convention; Euratom accession came into effect on 6 October 1991) – Convention on Nuclear Safety (Commission Decision 1999/819/Euratom of 16 November 1999 concerning the accession of Euratom to this Convention; Euratom accession came into effect on 30 April 2000) – Joint Convention on the Safety of Spent Fuel Management and on the Safety of Radioactive Waste Management (Commission Decision 2005/10/Euratom of 14 June 2005 concerning the accession of Euratom to this Convention; Euratom accession came into effect on 2 January 2006) – Convention on Early Notification of a Nuclear Accident (Commission Decision 2005/844/Euratom of 25 November 2005 concerning the accession of Euratom to this Convention; Euratom accession came into effect on 14 December 2006) – Convention on Assistance in the case of a Nuclear Accident or Radiological Emergency (Commission Decision 2005/845/Euratom of 25 	Evaggelos Kaldellis (ENER D1)

		November 2005 concerning the accession of Euratom to this Convention; Euratom accession came into effect on 14 December 2006)	
11:10	<i>Questions</i>		
11:20	Radiation Protection	<ul style="list-style-type: none"> • Chapter 3 of the Euratom Treaty (Art. 34, 35, 36, 37) • Basic safety standards and supplementary legislation derived from chapter 3 , Art.30-33 (see below) 	Vesa Tanner (ENER D3)
11:50	<i>Questions</i>		
12:00	Radiation protection cont'd	<ul style="list-style-type: none"> • Council Directive 2013/59/EURATOM of 5 December 2013 laying down basic safety standards for protection against the dangers arising from exposure to ionising radiation, and repealing Directives 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom and 2003/122/Euratom • Council Decision 87/600/Euratom of 14 December 1987 on Community arrangements for the early exchange of information in the event of a radiological emergency (<i>OJ L 371 30/12/1987 p. 0076 – 0078</i>) • Council Regulation 737/90/EEC of 22 March 1990 on the conditions governing imports of agricultural products originating in third countries following the accident at the Chernobyl nuclear power-station. (<i>OJ L-82 of 29/03/90 page 1</i>) • Council Regulation No 616/2000 of 20 March 2000 amending Regulation (EEC) No 737/90 on the conditions governing imports of agricultural products originating in third countries following the accident at the Chernobyl nuclear power station. (<i>OJ L-75 of 24/03/2000 page 1</i>) • Commission Regulation (EC) 1661/1999 of 27 July 1999 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EEC) 737/90 on the conditions governing imports of agricultural products originating in third countries following the accident at the Chernobyl nuclear power-station (<i>OJ L 197 29/07/1999 p. 0017 – 0024</i>) (as modified by Commission Regulations 1621/2001/EC, 1608/2002) • Commission Regulation (EC) 1609/2000 of 24 July 2000 establishing a list of products excluded from the application of Council 	Vesa Tanner (ENER D3)

		<p>Regulation (EEC) 737/90 on the conditions governing imports of agricultural products originating in third countries following the accident at the Chernobyl nuclear power station (OJ L 185 25/07/2000 p. 0027 – 0029) pdf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Council Regulation Euratom 1493/93 of 8 June 1993 on shipments of radioactive substances between Member States, <i>Official journal L 148, 19/06/1993, p. 0001 – 0007</i> • Council Directive 2013/51/EURATOM of 22 October 2013 laying down requirements for the protection of the health of the general public with regard to radioactive substances in water intended for human consumption • Council Regulation No 3954/87 of 22 December 1987 laying down maximum permitted levels of radioactive contamination of foodstuffs and of feedingstuffs following a nuclear accident or any other case of radiological emergency 	
12:30	<i>Questions</i>		
12:40	<i>Lunch break</i>		
14:10	Radioactive Waste & Spent Fuel Management	<ul style="list-style-type: none"> • Council Directive 2011/70/EURATOM of 19 July 2011 establishing a Community framework for the responsible and safe management of spent fuel and radioactive waste • Council Directive 2009/71/EURATOM on the nuclear safety of nuclear installations (Official Journal L 172 of 02.07.2009, pp. 18-22) • Regulation (Euratom) No 1493/93 on shipments of radioactive substances between Member States (Official Journal L 148, 19.06.1993, p. 1) • Council Directive 2006/117/Euratom of 20 November 2006 on the supervision and control of shipments of radioactive waste and nuclear spent fuel (Official Journal L 337, 05.12.2006, p. 21) • Commission Recommendation 2006/851/Euratom on the management of financial resources for the decommissioning of nuclear installations, 	Borislava Batandjieva (ENER D2)

		spent fuel and radioactive waste (Official Journal L 330, 28.11.2006, p.31)	
14:45	<i>Questions</i>		
14:55	Nuclear safeguards	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Chapter VII (Euratom Treaty)</u> • Commission Regulation (Euratom) No 302/2005 of 8 February 2005 on the application of Euratom safeguards, <i>Official Journal L 54</i>, 28/02/2005 pp. 1 – 71¹ • Commission Recommendation of 15 December 2005 on guidelines for the application of Regulation No 302/2005 on the application of Euratom safeguards (2006/40/Euratom) (OJ L 28 of 01/02/2006, pp. 1 – 85) • Commission Recommendation of 11 February 2009 on implementation of a nuclear material accountancy and control system by operators of nuclear installations (2009/120/Euratom) (OJ L 41 of 12/02/2009, pp. 17 – 23) • Agreement between the Kingdom of Belgium, the Kingdom of Denmark, the Federal Republic of Germany, Ireland, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands, the European Atomic Energy Community and the International Atomic Energy Agency in implementation of Article III (1) and (4) of the Treaty on the non-proliferation of nuclear weapons (78/164/Euratom) – Protocol (<i>OJ L 51</i>, 22/02/1978, pp. 1 - 26) • Protocol Additional to the Agreement between the Republic of Austria, the Kingdom of Belgium, the Kingdom of Denmark, the Republic of Finland, the Federal Republic of Germany, the Hellenic Republic, Ireland, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands, the 	Wolfgang Kilb (ENER E1)

¹ repeals 3227/76 and its modifications.

		<p>Portuguese Republic, the Kingdom of Spain, the Kingdom of Sweden, the European Atomic Energy Community and the International Atomic Energy Agency in Implementation of Article iii, (1) and (4) of the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (1999/188/Euratom) (OJ L 67, 13/03/1999, pp. 1 – 44)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Safeguards aspects of International Agreements 	
15:20	Questions		
15:30	Coffee break		
	<u>Nuclear energy (supply of fuels)</u>		
15:45	Supply of fuels	<ul style="list-style-type: none"> • Council Decision 2008/114/Euratom of 12 February 2008 establishing Statutes for the Euratom Supply Agency • Commission Decision fixing the date of entering into force of the Supply Agency and approving the Regulation of the Supply Agency of the European Atomic Energy Community of 5 May 1960 determining the manner in which demand is to be balanced against the supply of ores, source materials and special fissile materials, O.J. P 032, 11/05/1960 p. 0776 – 0776 • Commission Regulation (Euratom) No 66/2006 of 16 January 2006 exempting the transfer of small quantities of ores, source materials and special fissile materials from the rules of the chapter on supplies (<i>Official Journal L 011 , 17/01/2006 P. 0006 - 0008</i>) [previously Commission Regulation 17/66/Euratom] • Regulation of the Supply Agency of the European Atomic Energy Community of 5 May 1960 determining the manner in which demand is to be balanced against the supply of ores, source materials and special fissile materials (<i>OJ P 032 11/05/1960 p. 0777 - 0779</i>) 	Jussi Vihanta (Euratom Supply Agency)

		<ul style="list-style-type: none"> • Regulation of the Supply Agency of the European Atomic Energy Community amending the rules of the Supply Agency of 5 May 1960 determining the manner in which demand is to be balanced against the supply of ores, source materials and special fissile materials, O.J. L 193, 25/07/1975, p. 0037 – 0038 • Commission Decision 93/428/Euratom of 19 July 1993 on a procedure for the application of the second paragraph of Article 53 of the EAEC Treaty (Only Portuguese text is authentic) <i>Official journal L 197, 06/08/1993, p. 0054 – 0056</i> • Commission Decision of 4 February 1994 relating to a procedure in application of the second paragraph of Article 53 of the Euratom Treaty (Only the German text is authentic), OJ L 48, 19.2.1994 • Commission Decision 94/285/Euratom of 21 February 1994 relating to a procedure in application of the second paragraph of Article 53 of the Euratom Treaty (Only German text is authentic) (<i>OJ L 122 17/05/1994 p. 0030 - 0036</i>) 	
16:15	Questions		
16:25	Concluding remarks		Serbian delegation DG ENER Wenceslas de Lobkowitz (DG ELARG)
17:00	End of the meeting		